

VİETNÁM

írta: BARNA ANDRÁS fotó: JURÁK ZSOLT

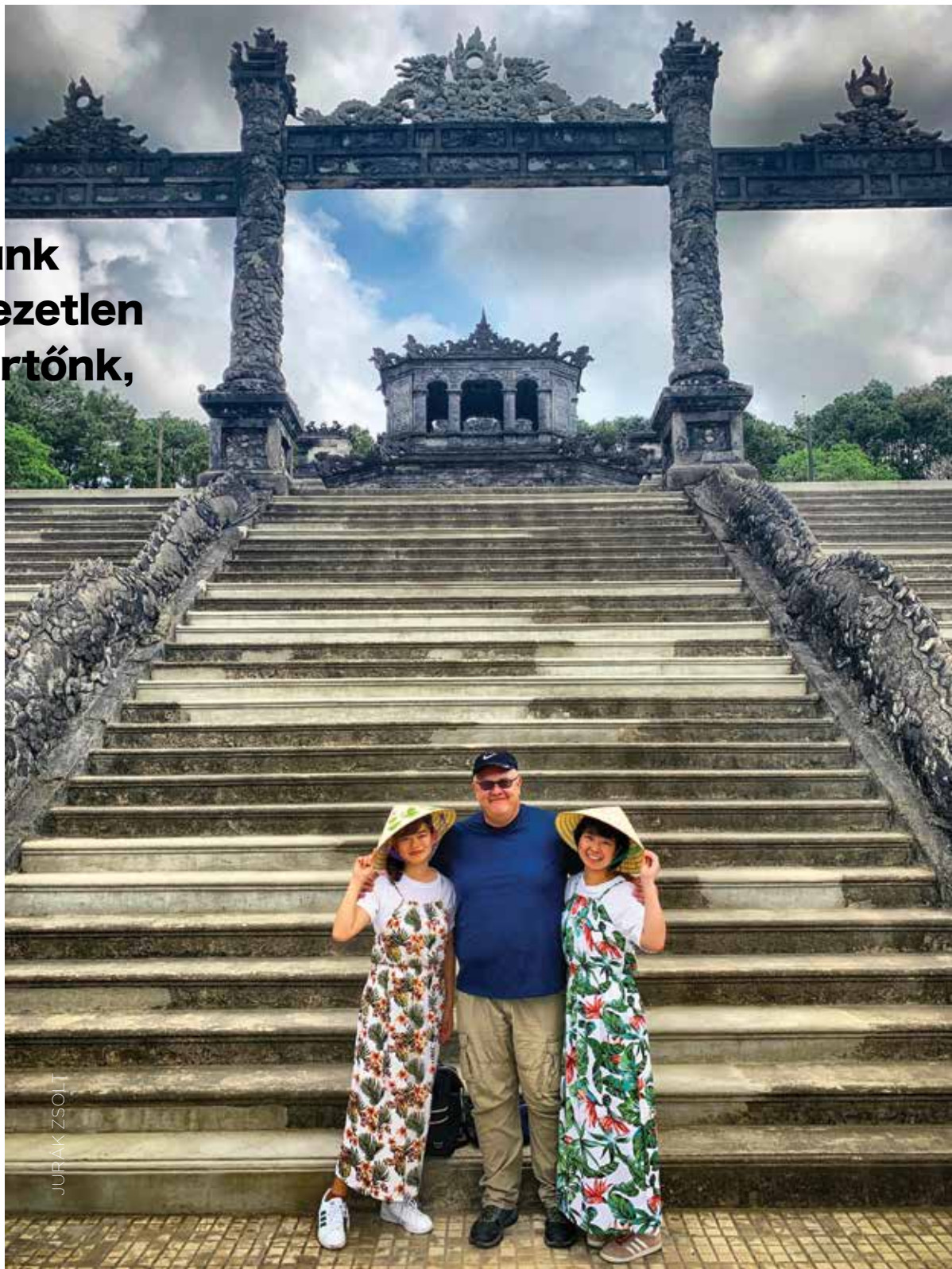
Háborús akciófilmek tucatjainak szolgáltatótémaalap az amerikai–vietnámi háború. A hollywoodi filmek repertoárjában az A-tól a Zs kategóriás mozikig szinte minden minőség megjelent, azonban egy motívum minden alkotásban közös volt: csak nagy ritkán léptek ki az esőerdők árnyékából. Ez a tény pedig feltehetőleg nemcsak a retinánkba égette bele magát, hanem az országról alkotott képet is nagyban árnyalta. Jurák Zsolt állandó utazási szakértőnk segítségével most hátrahagyjuk az óriásfákat és a bambuszfalvakat, és egy egészen más Vietnámot mutatunk be önöknek, ami óriásit változott „a Rambo-éra” óta.

Az utazás rovatunk sorai között leplezetlen tény, hogy szakértőnk, Jurák Zsolt nagy szerelme Ázsia.

Jóllehet eddigi kitekintéseink között Zsolt más tájakról és országokról is mesélt már, azonban a témaválasztás jóleső Kánaánjának amolyan rendhagyó vargabetűjeként valahogy mindig visszatérünk erre a földrészre. Az ország, ahol már több mint tíz alkalommal is megfordult, nemcsak látnivalójában emblematikus kalauzunk számára, hanem életének egyik meghatározó momentumuma is, ugyanis itt döntötte el, hogy utazási tanácsadással kezd el foglalkozni.

Úgy vélem, nem állok messze a valóságtól, ha azt mondom, hogy minimum két generáció nőtt fel az amerikai-vietnámi háború filmjein. Az indokínai fegyveres atrocitás második etapját lezáró nyolcéves időszak számos szempontból az amerikai történelem egyik lassan gyógyuló fekélye. Talán ez is az oka annak, hogy Hollywood számolatlanul gyártotta az erről szóló filmeket, és hozott létre ikonikus

JURÁK ZSOLT

hősöket. A vászonharcosok az évek múlásával szimbólummá váltak, és amolyan rendhagyó szépségtapaszként kiváló propagandaelemei az amerikai hadsereg PR-jának. Ezzel szemben Vietnám a „külvilág számára” megmaradt a trópusi esőerdők, alagútrendszerekkel átszőtt bambuszfalvak országának. Az elmúlt negyvenöt évben azonban rengeteg dolog változott ebben az országban is. Zsolt segítségével most ebből adunk egy kis ízelítőt.

– **Barna András: Egy ilyen felvezető után nem is lehet más az első kérdés, mint az, hogy mi keltette fel az érdeklődésedet Vietnám iránt?**

– Jurák Zsolt: A filmek. *(Nevet.)* De komolyra fordítva a szót: tényleg van ebben igazság, én is sok filmet láttam az országról, de valójában egy ázsiai utam alkalmával határoztam el, hogy felfedezem magamnak az igazi Vietnámot, amiről addigra az ismerősi körben már sokat hallottam. Elővettem a kedvenc Lonely Planet útikönyvemet, és ennek alapján összeállítottam egy kétételes programot. Természetesen, ahogy szoktam, ebbe az országba is egyénileg utaztam, mivel számomra fontos tényező a kötetlenség, és az a tudat, hogy nemcsak azt nézem meg, amit nekem meg akarnak mutatni, hanem azt is, amit meg akarok nézni. Ahogy azt már gyakorlattá lett nálam, Vietnámban is volt egy helyi idegenvezetőm, aki várt engem a hanoi reptéren.

– **Mikor kezdődtek a vietnámi kalandozásaid, mikor jártál itt először?**

– Ha jól emlékszem, akkor a kilencvenes évek közepén jártam először Vietnámban.

– Ezt csak ezért kérdem, mert hogy őszinte legyek, nem tudom hova tenni ezt az országot ebben az időszakban. Volt már akkor megfelelő minőségű turizmus, vagy csak „beestél oda”?

– Abszolút létezett már, de az kétségtelen, hogy bizonyos fokig kezdetleges volt még minden. Például amikor leszállt a gépem a hanoi reptéren, akkor a fogadóépületen még egy iszonyú nagy vörös csillag és sarló-kalapács fogadott. Az ember úgy érezte, mintha ez a látvány egyfajta mementóként is szolgálna. Az idő ugyan nem állt meg Vietnámban

sem, de ez nagyon sok helyen nem látszott még, például a reptéri mellékhelyiség higiénijában sem, annyira lehangoló és mocskos volt.

A fogadtatás további része, mondhatni, rendben zajlott, bár először nem abba a szállodába vittek, ami eredetileg meg volt rendelve, hanem egy másikba, aminek a színvonala nem volt megfelelő. Egy kis szópárbaj után viszont minden dolog a helyére került. Sőt utána kifejezetten jó viszony alakult ki az idegenvezetővel, aki később még a saját lakásába is meghívott, és bemutatta a családját is.

– Hogy indultál neki az országnak?

– Ahogy említettem, nagyon jól felkészültem Vietnámból, tehát pontosan tudtam, hogy mi mindent szeretnék megnézni. A teljesség igénye nélkül ilyen volt a Hà Long-öböl, aztán az ország középső részén a Parfüm-folyó, majd Hué városát érintve haladtam egészen le Đà Nẵngig. Az utam során sokszor érezhettem, hogy minél délebbre jutottunk, annál kevésbé kedvelik az amerikaiakat. A velünk élő történelem részeként Đà Nẵngban az idegenvezető meg is mutogatta a tankok otthagytott nyomait

is. Ez a vietnámi utam még az ázsiai kalandozásaim kezdetén volt, az ország még egyáltalán nem volt olyan fejlett, mint manapság.

Az első utam egyik kedves sztorija, amikor az idegenvezető az arcán a legnagyobb komolysággal azt mondta, hogy a Đà Nẵng-i reptér New York után a második legnagyobb, mert itt naponta öt gép száll fel és le. Remélem, nem árult el az arcom semmit, mert erre nem nagyon lehetett mit mondani. Nyugtáztam a dolgot, mert nem akartam csalódást okozni neki.

Az akkori utunkat az egykori Saigonban, a mai Ho Si Minh-városban folytattuk, ezután pedig elmentünk a Mekong-deltavidékére, Mỹ Tho városba.

– Ha tíznél többször is visszamentél, akkor ezek szerint jól sikerült az első utad. Jól érzem?

– Olyannyira megfogott az ország, hogy azt kell mondanom, hogy még Bali – amit imádok – sem tett rám akkora benyomást az első alkalommal, mint Vietnám, amibe azonnal szerelmes lettem. Jóllehet akkor még nem volt olyan fejlett az idegenforgalom és a vendéglátás, mint ma, de az emberek

ugyanolyan kedvesek, mint akkor voltak. Azt azért hozzá kell tennem, hogy mostanság hajlamosak pénztárcának nézni a turistákat, és csak a bevétel érdekli őket, nem a minőség. Az is igaz, hogy Vietnám árai mára csillagászati magasságokba emelkedtek.

– Mi az, amit Vietnámban feltétlenül látni kell?

– Vártam a kérdést, és azt kell mondanom, hogy a lista nem végeláthatatlan, de az ország elég nagy, így elég sok mindent meg kell és meg lehet nézni.

Egyébként még a covid előtt elhatároztam, hogy a jövőben másképp fogok utazni, mint azt korábban tettem, mégpedig úgy, hogy nem szállodában lakom, hanem lakást bérek, és ott élek a helyiekkel együtt. Ezt azért mesélem el, mert amikor ezt elterveztem gondolati síkon, akkor az első városként, ahova így elmennék az Hanoi lenne. Nem véletlenül, ugyanis Hanoi nekem rettenetesen tetszik, annak ellenére, hogy Ázsiában vannak ennél sokkal szebb,

nekem is meglettek a kedvenc kávézóim, az egyik ilyen a „Hué papa” – én csak így hívom –, ahol hagyományos módon készítik el a fekete nedűt, filterrel és csöpögtető módszerrel, ami nem melleleg egy rítus, szertartás is errefelé. Szóval nem arról szól ez a dolog, hogy megnyomom a gombot, és kész, ez az aktus ennél sokkal többet jelent.

A kávézáshoz tartozik egy aranyos történet. Ugyanis a társaságunkból az egyik hölgy koffe-

A JÖVŐBEN
MÁSKÉPP
FOGOK UTAZNI,
MÉGPEDIG ÚGY,
HOGY NEM
SZÁLLODÁBAN
LAKOM, HANEM
LAKÁST BÉRLEK,
ÉS OTT ÉLEK
A HELYIEKKEL
EGYÜTT.

nagyobb, modernebb és gazdagabb városok is. Mégis azért ezt választanám, mert Hanoi-nak van egy különleges bája, csodája, főleg a Hoàn Kiém-tó környékére gondolok. De ezen kívül is rengeteg a látnivaló, például az óváros kedves kis szűk utcái a kávézók végeláthatatlan sorával semmivel nem összehasonlítható hangulatot árasztanak. Az évek alatt

inmentes kávé szeretett volna. De hogy őszinte legyek, nem is értették, hogy miről beszélünk, vagy mit kérünk egyáltalán. Nem ez volt az első ilyen eset. Kubában is előfordult ilyen szituáció, aminek a végén prózai egyszerűséggel kihoztak egy pohár meleg tejet. *(Nevet.)*

Az óvárosi részt remekül körbe lehet járni tri-

ciklivel, vagy ahogy ők mondják, siklóval.

A barangolások mellett a városnézés kötelező eleme a Ho Si Minh múzeum és mauzóleum, mellette pedig az egy lábú pagoda, a tudás temploma, és megannyi csoda. Szóval, ha ezt végig akarja járni az ember, akkor arra biztosan nem elég egy nap. Szerintem Vietnám északi részén úgy el lehet tölteni két hetet, hogy az ember észre sem veszi.

– **Hanoiból merre vettek az irányt?**

– Azért is említettem az imént, hogy rengeteg időt el lehet tölteni az ország ezen fertályán, mert például Hanoiból szintén kötelező elmenni a Hả Long-öbölbe, ami a világörökség része, és a tájról csak szuperlatívuszokban lehet beszélni, annyira csodálatos ott minden. Gyönyörű mészkő-sziklák emelkednek ki a vízből, ami fantasztikus látvány, és nem mellesleg ezernyi program is várja a turistát. Akárhányszor itt járok, mindig elmegyek egy hajótúrára, amiből van egy- és többnapos lehetőség is. A hajók pontosan ugyanúgy néznek ki, mint amilyenekkel annak idején mentek, persze sokkal korszerűbbek, de az idegenforgalom itt is igazodott az igényekhez, tehát csak pénztárcafüggő, hogy milyenre szállunk fel.

– **Akkor tulajdonképpen ezek szállodahajóként működnek?**

– Ez pontosan így van, és ahogy az előbb is említettem, csak a pénztárcától függ, hogy melyikre fizet be az ember.

Egyszer kipróbáltam egy háromcsillagos túrát: az ember lélegzete is elállt, olyan pazarul van megcsinálva az egész hajó, beleértve ebbe a különleges enteriőrt is. Szó szerint a kádból gyönyörködhetsz a kilátásban. Az egész mellé pedig társul egy gasztronómiai élmény is, ami újból és újból bebizonyítja, hogy a vietnámi gasztronómia az egyik legjobb a világon.

– **Nem is engedném el ezt a gondolatot, hiszen mindig nagy lelkesedéssel beszélsz erről a témáról. Ezek szerint volt kulináris élmény bőven?**

– Te tudod a legjobban, hogy az utazások egyik legfontosabb eleme számomra a gasztronómia. Vietnámban ez elképesztően jó. Például vannak olyan éttermek, ahol szobrokat készítenek az ételből, amelyeknek természetesen minden eleme ehető, és amikor egy ilyen meglátsz, akkor azt mondd: atyáúristen, ez egy csoda! De találtam Hanoiban cukrászdát is, ahol szintén szobrokat készítenek a fagyiból. De hogy mondjak mást is: megismertem egy családot, akik lakáséttermet üzemeltetnek. Hozzájuk szinte minden alkalommal visszajárok, már-már baráti a kapcsolat közöttünk, és mindig pazar a konyhájuk. Legutóbb a nagy kedvencem készült, a hotpot, ami nem más, mint társasági levelezés. Ez annyiból áll, hogy egy kiváló alaplében magad főzöd meg a friss zöldségeket és a húst, és miközben a leves készül, beszélgetsz. Sok ázsiai országban léteznek az ily módon leves, jellemzően egyébként másként hívják őket, de az elkészítési módszere mindegyiknek ugyanaz. Én azt gondolom, hogy ebben a hotpot műfajban a vietnámi az egyik legjobb.

– **Utazzunk tovább...**

– Van hova, hiszen Vietnám 1200 kilométer hosszú, és nagyon érdekes, hogy a tagoltsága mennyire érezhető, ahogy az ember egyre inkább dél felé halad. Én az ész-

ki – bár az szegényesebb – részt szeretem a legjobban. A középső részen illik elmenni a már korábban is megemlített Đà Nẵngba, ahonnan remek kirándulásokat lehet tenni, például Hói An városába, amit én csak Vietnám Szentendrójének szoktam hívni. Az óvárosi része maga a csoda, főleg este, amikor felkapcsolják a kis lampionokat – a látvány több, mint festői. Nem véletlenül került a város az UNESCO világörökségi helyszínei közé. Kihagyhatatlan látnivaló ez is, csakúgy, mint az Illatos-folyó (*más néven Parfüm-folyó*) vagy a hétemeletes pagoda. Mindenképpen érdemes ellátogatni Da Latba, a vízesések városába, és még sorolhatnám, hogy mennyi szépség van az ország középső részén is, amiből most tényleg csak néhány dolgot emeltem ki.

– **Ha az aktív pihenésből átváltanánk a „tunya módra”, akkor mit ajánlanál?**

– Phú Quốc-szigetét, ahol gyönyörű fehér homokos tengerpart várja az embert. A sziget egyébként nem bővelkedik látnivalókban, de ami van, az különleges. Itt meg kell nézni a hegyoldalba épült buddhista templomot, és kötelező élmény az éjszakai piac, ahol a kígyóktól kezdve a legegzetikusabb finomságokig mindent lehet kapni. Phú Quocon van egy borsfarm is, ami fantasztikus. Ha tehetem, innen mindig hozok magamnak is ebből a fűszerből. Bevallom, nem tu-

dom, hogy mitől olyan különleges, de ezzel a borssal ételt készíteni, az egy másik magasság. A látnivalók között megemlíteném még a Phú Quốc-i börtönt is, ez Vietnám második legnagyobb fegyintézete volt a háború alatt. Én csak egyszerűen mini-Auschwitznak mondanám a helyet, annyira kegyetlennek tűnik még ma is.

Phú Quoctól egyébként már csak egy kőhajításnyira fekszik Kambodzsa és egy másik sziget, Cham Island is, ami régóta szerepelt a bakancslistámon. Nem véletlenül, ugyanis mélyen a zsebbe kell nyúlni, ha itt akar eltölteni az ember néhány napot, de ha áldozunk rá, akkor viszont nagyon megéri.

A hotel csak villákból áll, amikor megérkeztünk a kishajóval a kikötőbe, a szállodaigazgató fogadott, és körbevezetett minket, és megmutatta az éttermet is. Amikor megláttam, azt mondtam, én innen nem megyek sehova. (*nevet*) Szóval a helyről tényleg csak felsőfokon tudok nyilatkozni, amin egyetlen fogást nem lehet találni. Én Cham Islandot az igényes turisták Mekkájának nevezném.

– **A kis kitérő után merre vitt az utad?**

– Ho Si Minh-város felé, amiről jellemzően sokan azt gondolják, hogy itt mennyi a látnivaló, de nekem nem ez a tapasztalatom: szerintem egy félnapos kényelmes sétával bejárhatók a város nevezetességei. A nagy attrakció a nemrégiben megépült a Bitexco pénzügyi torony, ami egy impozáns épület, és gyönyörű onnan a város látképe, amit meg kell nézni, de sokkal izgalmasabb dolog szerintem elmenni a piacukra, ami elképesztően jó. Szintén meg kell nézni a Függetlenségi palota gyönyörű épületét. Ho Si Minh-városban is kellett találnom valami rendhagyó programelemet, ami túlmutat az útikönyvek ajánlásain, és szerintem meg is találtam. Én csak úgy hívom ezt a helyet, hogy

romkávészó. Az óvárosban található kilencemeletes épület korábban bérház volt, ahonnan kiköltöztek a lakók, és ház minden egyes lakásában lett egy kávészó, egy étterem, egy butik, egy fánkozó vagy teázó. A földszinten marcona örök szedik a liftpénzt, ami személyenként átszámítva 25 forint. Bliccelőt nemigen találni, és nem az örök miatt, hanem azért, mert senki nem akar lépcsőt mászni, mégis rend és szigor van. *(Nevet.)* A legfelső szintről lefelé aztán szépen bebarangolható az egész ház. A kilencediken található teázó a kedvencem, négy emelettel lejjebb pedig a fánkozó, ez utóbbinak az a különlegessége, hogy az elkészült fánk mellé jár egy további fecskendő is, amiben plusz töltelék van. Így ha kevesli

az ember a beltartalmat, akkor még nyomhat bele magának. Elképesztően finom. Ha tehát nem csak a bédekkerekre hagyatkozunk városnézés ügyben, akkor ezt a házat semmiképpen sem szabad kihagyni.

– **Ha jól érzem, akkor a végére is értünk Ho Si Minh-város látnivalóinak?**

– Igen, de a rend kedvéért még menjünk el abba a templomba is, ahol Obama is járt, nem azért, mert ő ott járt, hanem azért, mert nagyon szép. *(Nevet.)*

Innen a Mekong-delta, egészen pontosan Mý Tho város felé vehetjük az irányt, ahonnan ismét nagyon szép hajóutakat lehet tenni. Én egy Mekong Eye nevű hajóval utaztam három nap, két éjszakát, teljesen elérhető és megfizethető áron, és fantaszti-

kus élmény volt ezen a teljes egészében faépítésű hajón, teljes ellátással és programokkal. Ezen hajóúton ismerkedtem meg egy csodálatos ausztrál házaspárral, akikkel a mai napig is tartom a kapcsolatot. Ők voltak a múzsáim abban a tekintetben, hogy a velük való beszélgetés inspirált arra, hogy később utazási tanácsadó legyek, és mint ilyen, sokkal több és mélyebb információkat adjak egy-egy ország, térség látnivalójából és kultúrájából is. Egyébként mindig mindent kipróbálok, mielőtt bárkinek is ajánlanám. Kétségtelen, hogy olykor akadnak kalandos vállalkozások is, de ezeket már csak utólag vallja be magának az ember. De a konklúzió mégis mindig az, hogy kár lett volna kihagyni.

– **A kérdés költői lesz: van még számodra fehér folt Vietnámmal kapcsolatban?**

– Mindig is lesz, de ez nem csak Vietnámmra igaz. *(Nevet.)* Mindenesetre az ország esetében sokáig volt egy bakancslistás út, ami egyszerűen olyan anyagi erőfeszítéseket igényelt, amiről úgy gondoltam, hogy soha nem fogok vagy tudok majd megengedni magamnak. Szerencsére adódott egy alkalom, amit úgy gondoltam, nem hagyhatok ki, annak ellenére, hogy még így is komfortzónámon kívül esett a költsége.

– **Ne csigázz, hiszen elmentél...**

– Van egy úgynevezett Heritage Line, aminek az a neve, hogy Jahan Cruise. Ez egy egyhetes hajóút, Vietnám déli részéről indul, és átmegy

Kambodzsába. Ez a hajóútam az ötvenkettedik volt, de azt kell mondanom, hogy ennek az útnak minden egyes másodperce megérte az árát. Olyan programokban és olyan szintű kiszolgálásban részesültünk, mint amelyet az ember a 30-as évek filmjeiben lát. A komornyikszolgáltatástól kezdve a személyre szabott étkezési menüig minden pazar volt. De megesett az is, hogy a hajó olyan helyen kötött ki, ahol én például nem tudtam egy korábbi lábtörésem miatt kiszállni. Ezek után azt történt, hogy mikor az összes utas kiszállt, a kapitány, látva a tétovázásomat, odébb állt 50 méterrel, hogy számomra se legyen probléma. És ez csak egy szörszenet a kiszolgálás mindenre kiterjedő aprólékossá-

A cikket tovább olvashatja a **MiFerfiak.hu** oldalon, használja a QR kódot!

gára. A hajó egyébként három napot ment Vietnám falvai között, négyet pedig Kambodzsában. Ez utóbbi rész jelentette számomra az út non plusz ultráját, hozzátéve azt az óriási szerencsét, hogy a hajó csak olyan helyeken kötött ki, ahol korábban még sohasem jártam, így ez nekem egy további külön élményt jelentett.

– **Bulváros a kérdés, de ha valaki most olvas minket, annak mit javasolsz, mi az a minimum, amit ebben az országban el kell tölteni ahhoz, hogy elmondhassa: voltam Vietnámban?**

– Nyilván minél többet, de minimum két hetet. Talán nem is gondolná az ember, hogy Vietnámban nagyságrendekkel több a látnivaló, mint mondjuk például Thaiföldön vagy Burmában. És azért minimum a két hét, mert akinek a kultúra is kell egy ilyen úton, annak is kell a tizennégy nap, és annak is, aki egy kóbor templo-

mot sem akar látni, csak a természetben akar elmerülni, az is alsó hangon két hetet simán el tud ebben az országban tölteni.

– **Hogyan summáznál?**

– Vietnám szerintem valamilyen szinten az ellentétek országa, hiszen megjelennek az országban a metropoliszokra jellemző felhőkarcolók, és egyre nagyobb teret nyer a modern urbanizáció is. Mindemellett viszont vannak olyan térségek, ahol a tradicionális értékek nagyon keményen tartják magukat, ha lehet így fogalmazni. Ezek a részek nekem sokkal jobban tetszenek. Amikor Hanoi utcáin sétálsz, az olyan, mintha belesöpöpentél volna egy filmbe, aminek te vagy a főszereplője, ami semmivel össze nem keverhető élmény, és tipikus ázsiai látkép.

– **Ha most leszállsz a repülővel, és elmész a mosdóba, akkor mit mondasz?**

– Azt, hogy WOW!

Aquarell HOTEL****
CEGLÉD

H-2700 Cegléd,
Fürdő út 24.

+36 53 510 900
+36 53 510 901

www.aquarellhotel.hu
info@aquarellhotel.hu

Rendezvények - inspiráló környezetben.

A nyugalmat, harmóniát, és természet közelséget árasztó, négycsillagos **Aquarell Hotel****** az Alföld kapujában, **Cegléden**, Budapesttől mindössze 65 km-re várja Önt.

